

Tres flaixos Minobis

Contra el que es pugui imaginar, mai no havia tingut una relació professional estreta amb la Montserrat. I la que sí que havíem tingut al Col·legi de Periodistes havia estat més aviat escadussera. Segurament, millor; perquè més aviat em fa la sensació que les nostres divergències haurien arribat a superar les concordances. Per això a l'hora de recordar-la m'escapo dels llocs comuns de l'ofici i penso en uns moments relatius més aviat a aspectes diversos d'aquells que hi ha en la vida de totes les persones.

Flaix 1

1994. A l'escola d'estiu de Rosa Sensat es fa un acte de record al gran pedagog Artur Martorell. Consisteix a fer la reproducció d'un programa emès a la Radio Nacional de España dels anys 40 en què Martorell, per guanyar-se la vida, hi feia de guionista. A l'edició triada com a mostra s'hi parlava dels arbres de Barcelona. I, com solia passar en aquell programa, s'hi incloïa també una actuació musical en directe. La d'aquell dia havia estat a càrrec d'un auto-anomenat "Cuarteto juvenil", que hi havia interpretat quatre cançons de Brahms. Conformaven aquell quartet els fills del mestre Montserrat i Oriol més dos amics de joventut.

Evidentment, per fer la rèplica fidedigna ja no es podia comptar amb cap de les persones que en el seu moment havien participat al programa. A mi, en tant que antic component de la Coral Sant Jordi, se'm va demanar que fes la veu de baríton del grup, malgrat que l'epítet de "juvenil" ja no m'esqueia gaire. I la Montserrat... no, la Montserrat no va cantar. Ella i un altre company de fatigues posaven les veus que, amb gran autoritat, varen emular les dels locutors que en el seu moment havien actuat al programa original. Recordo molt la Marta Mata, asseguda a la primera fila, rient a gust en veure la seriositat amb què ens vàrem prendre tots plegats els respectius papers.

Flaix 2

2007, en un punt indeterminat davant del mar de Cadaqués. Tots dos, enamorats d'aquella vila. I no crec que cap de nosaltres hi fos habitual per esnobisme, perquè a un i a l'altre el gust de passar-hi dies a qualsevol època de l'any li venia de lluny. A ella, per pura lògica empordanesa; a mi, per una antiga tradició familiar. També, doncs, coincidíem en la tendència a defugir aquella mena de vida social tan característica de certs llocs d'estiueig. Allà on ens trobàvem de tant en tant era a les sales d'exposicions que abunden al poble. Però recordo especialment una coincidència en algun dels revolts que fa la riba, per on indefugiblement has d'anar a passar per anar a comprar el diari o per encarregar uns taps. Si no sabeu què són els taps de Cadaqués, foteu-vos. No podria precisar el lloc exacte, però sí que era un dels molts indrets des d'on es pot divisar aquella mítica roca coneguda com Es Cucurucuc. Impertinent ruptura de la línia de l'horitzó, sòlid símbol de perennitat, referència de navegants. Una cosa, mig objecte mig concepte, que pots veure o no veure però que et conforta saber que sempre és allà esperant-te. Aquell dia la Montserrat i jo ens les vàrem tenir. Ella tossuda, jo també. Tots dos reclamàvem amb tota l'energia de què érem capaços el títol de propietat sobre aquella pedra.

Flaix 3

Finals del 18. O començament del 19, tant és. Una casa acollidora al Putxet. La de la Mercè Barberà, vídua del gravador i galerista Pasqual Fort. Família estimada. I promotors d'una meravella del món artístic que es diu "Miniprint": centenars de creadors contribuïnt des de tot arreu del món a crear un mosaic inefable d'obres de petit format. De tant en tant la Mercè reuneix a dinar al voltant d'una gran taula rodona que té al seu menjador algun grup curiosament triat entre els molts fans que té la iniciativa i que, modestament, en algun moment hem contribuït a divulgar. És una amfitriona excepcional, i la seva capacitat d'acollir comença per una sàvia elecció d'un conjunt de persones que generin bona química però que alhora siguin capaces de fer saltar totes les espurnes d'un bon debat intel·lectual. Aquell dia hi vàrem ser. La Montserrat, amb la Pili; jo amb la Lluïsa. I també hi havia el crític Xavier Barral i el dissenyador Santi Giró,

amb les dones respectives. Una conversa d'aquelles que s'assaboreixen més encara que les plaents viandes que arribaven de la cuina. Vaig conèixer-hi una Montserrat esplèndida, amb unes perspectives temàtiques i uns arts dialèctics que no havia sabut descobrir fins a aquell dia. Desgraciadament, seria la darrera vegada que la veuria. En mig de l'anar i venir de les idees, va fer-nos la recomanació d'una sèrie que ella havia estat mirant aquells dies: "Algo en que creer". Danesa, d'aquelles que tracten de valors sòlids. Temàtica religiosa, però amb misteris humans ben laics. Em vaig apuntar el títol al bloc de notes del telèfon mòbil. Encara li tinc. Em fa cosa, esborrar aquelles quatre paraules.

Salvador Alsius